

Asiantuntijalausunto HE 62/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Opetushallitus hallinnoi, kehittää ja valvoo lakisääteistä yleisten kielitutkintojen tutkintojärjestelmää, myöntää virkakelpoisuuden ulkomaisen tutkinnon perusteella sekä vastaa ammattipätevyysdirektiivin mukaisista menettelyistä Suomessa säänneltyjen ja sääntelemättömien ammattien osalta. Hallituksen esityksen myötä kielitaidon testien ja tutkintojen tunnustamishakemusten määrän on arvioitu kasvavan valtavasti. Opetushallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Kielitaidon osoittaminen

Kuuden vuoden oleskeluajan osalta, OPH ehdottaa, että kielitaitovaatimus olisi taitotasolla 2. Tällä hetkellä kansalaisuuden hakijat ovat taitotasolla 3. Tämä varmistaisi tutkintojärjestelmän kyvyn vastata lisääntyvään suorittajamäärään ja tasaisi järjestelmän tasojen välistä tulevaa kuormitusta.

Opetushallitus kannattaa ehdotusta sisällyttää suomen tai ruotsin kielen opintoja korkeakoulututkinnon yhteyteen, koska se tarjoaisiin useampia tapoja osoittaa kielitaito.

Tutkintojen tunnustaminen

Tutkintojen tunnustamisjärjestelmien kautta ulkomailta tutkinnon suorittanut voi osoittaa Suomessa kelpoisuutensa sellaiseen julkiseen virkaan, jossa on lakiin perustuva kelpoisuusvaatimus tai oikeuden harjoittaa säänneltyä ammattia. Opetushallitus pitää erityisesti viestinnän ja ohjauksen näkökulmista hankalana sitä, että ulkomailta suoritettujen tutkintojen tunnustamispäätöksiä käytettäisiin muussa kuin edellä kuvatussa alkuperäisessä käyttötarkoituksessa. On todennäköistä, että hakemuksia tutkinnon tunnustamisesta tulisi ehdotuksen toteutuessa myös henkilöiltä, jotka eivät tarvitse päätöstä julkisen viran säännellyn ammatin takia.

Opetushallitus pitää hyvänä sitä, että edellytystä tutkinnon tunnustamisesta ei muodollisesti sidottaisi mihinkään tiettyyn olemassa olevaan vastaavuudentoteamismenettelyyn ja sellaisessa annettavaan päätökseen. Pykälän termi ”tunnustaminen” kattaa Opetushallituksen näkemyksen mukaan laajasti eri toimijoiden menettelyt.

Joonas Mäkinen

Opetusneuvos

Opetushallitus

8.9.2025

OPH-5531-2025

Lain voimaantulo ja resurssit

Aikataulu lain voimaantulolle on erittäin haastava, ottaen huomioon ennakoidun testattavien ja hakemusten määrän valtavan kasvun. Opetushallitus esittää, että lain voimaantulo tapahtuisi aikaisintaan 1.9.2026.

Opetushallitus pitää välttämättömänä, että esityksen edellyttämään kehitystyöhön ja jatkuvaan palveluun varataan riittävät resurssit.